

Resultaten Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Juni 2024

1. Aanleiding

Gemeenten hebben vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) van eind 2021 tot begin 2024 middelen gekregen om aanvullend op de NPO plannen van de scholen vertragingen in de ontwikkeling van kinderen en jongeren (2,5 tot 23 jaar) in te halen als gevolg van de coronacrisis. De geoormerkte middelen mogen tot juli 2025 uitgegeven worden.

In samenspraak met het onderwijs heeft de gemeente Westerkwartier een pakket aan maatregelen opgesteld waar scholen, kinderdagverblijven en buitenschoolse opvangorganisaties aanspraak op hebben kunnen maken. Deze maatregelen hadden tot doel om:

- extra ondersteuning te faciliteren bij de lees-/taalbevordering voor VVE kinderen en kinderen uit het primair onderwijs;
- een gezonde leefstijl, het sport- en beweeggedrag, de sociale vaardigheden en de ontmoeting te bevorderen;
- het welbevinden (collectief) te versterken van jeugdigen in het primair en voortgezet onderwijs.

In totaal was er € 946.548 beschikbaar vanuit het Rijk. Dit is gebaseerd op een eenmalig bedrag van € 118,11 voor elke leerling die op 1 oktober 2020 ingeschreven stond op een vestiging van een school in onze gemeente. Deze middelen zijn *aanvullend* op de middelen die de scholen hebben gekregen. Daarbij gaat het om de volgende bedragen:

- Voor het schooljaar 2021-2022 bedroeg het bedrag per leerling € 701,16 voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs;
- Voor het schooljaar 2022-2023 bedroeg het bedrag per leerling € 500 voor het primair onderwijs en € 820 voor het voortgezet onderwijs.

Hieruit kunnen we opmaken dat de inzet vanuit de gemeentelijke NPO middelen maar een kleine 10% is ten opzichte van wat de scholen zelf rechtstreeks hebben ontvangen van het Rijk.

In deze rapportage leest u hoe wij de NPO middelen hebben besteed en wat de (voorlopige) resultaten van de maatregelen zijn. Verantwoording vindt formeel via de SiSa systematiek plaats. Aangezien we zelf als gemeente graag willen weten of de NPO middelen goed besteed zijn en welke resultaten het heeft opgeleverd hebben we ervoor gekozen om met behulp van enquêtes en informatie van samenwerkingspartners deze inhoudelijke rapportage op te stellen. Dit is dus extra informatie en hadden we formeel niet hoeven doen.

2. Kaders en maatregelen

In november 2021 heeft het college de kaders vastgesteld voor de wijze waarop we de NPO middelen wilden inzetten (zie ook 'Kaders inzet middelen nationaal Programma Onderwijs'). Hierin is in afstemming met het onderwijs en de opvangorganisaties een pakket aan maatregelen opgesteld gebaseerd op de lokale situatie en de signalen over de zorgen om onze jeugdigen die we hadden opgehaald bij betrokken partijen. Ook hebben we daarin de uitgangspunten en doelen geformuleerd waaraan de besteding van de middelen moest voldoen. We hebben getracht de middelen zo duurzaam mogelijk in te zetten en in samenhang met allerlei bestaande initiatieven, projecten, akkoorden en maatregelen rondom jeugd, gezondheid, sport en cultuur. Hiermee hebben we bestaande initiatieven zoveel mogelijk trachten te versterken in plaats van allerlei nieuwe maatregelen in gang te zetten.

Eind december 2021 hebben we alle scholen en kinderdagverblijven en buitenschoolse opvangorganisaties in onze gemeente aangeschreven en een menukaart voorgelegd met de maatregelen waarvoor ze subsidie konden aanvragen. Daarvoor hebben ze een aanvraagformulier in moeten vullen met daarop de gewenste maatregel en een plan van aanpak hoe ze daar (globaal) uitvoering aan denken te geven. Naast individuele vragen van scholen hebben we ook enkele diensten waar scholen gebruik van konden maken collectief ingekocht. Denk aan jeugdondersteuners en NPO verbinders bij Sociaal Werk De Schans, de Gezinsklas bij Madelies, dBos bij Biblionet, Preventieve logopedie bij de GGD, de Voorleesexpres bij Humanitas, Petje af, etcetera.

Na de zomer van 2022 hebben we een reminder uitgedaan omdat de stroom aanvragen opdroogde en de middelen nog niet op waren. Begin 2024 kunnen we constateren dat we alle NPO middelen hebben uitgegeven. Hieronder geven we inzicht in deze uitgaven en opbrengst van de maatregelen.

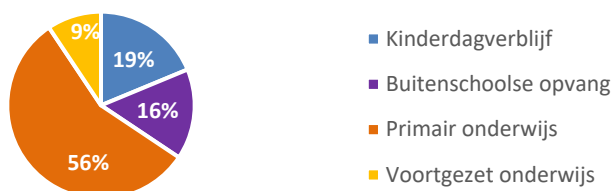
3. Besteding NPO middelen

Onder de scholen, kinderdagverblijven en buitenschoolse opvangorganisaties die een NPO aanvraag hadden gedaan hebben we een enquête gehouden. Hierin hebben we gevraagd naar de maatregelen waarvan ze gebruik hebben gemaakt en wat dit voor de leerlingen en kinderen heeft opgeleverd. Aan de organisaties die een collectieve dienst hebben geleverd hebben we een meer globale verantwoording gevraagd. Hieronder leest u allereerst de opbrengst uit de enquête.

Aantal NPO aanvragen

Van de NPO aanvragen in de periode van december 2021 tot eind 2023 zijn er in totaal 64 enquêtes ingevuld. Het gaat om 36 scholen voor primair onderwijs (56%), 6 scholen voor voortgezet onderwijs (9%), 12 kinderdagverblijven (19%) en 10 buitenschoolse opvangorganisaties (16%). Na de enquêteperiode zijn er nog 10 NPO aanvragen geweest. Die zijn niet meegenomen in deze rapportage.

NPO aanvragen per sector

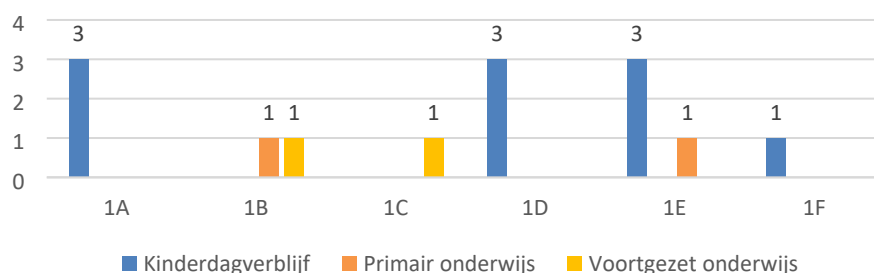

Sommige scholen of opvangorganisaties hebben meerdere aanvragen gedaan. Tevens zijn er scholen geweest die namens meerdere scholen en/of opvangorganisaties één aanvraag hebben gedaan. Hiervoor is één enquête ingevuld. Van de 38 basisscholen in onze gemeente hebben er in totaal 26 gebruik gemaakt van de regeling. Dat is ruim twee derde van alle scholen (68%). Van de voorschoolse voorzieningen met voorschoolse educatie waren dit 13 van de 18 organisaties (72%). Vanuit de buitenschoolse opvang hebben 10 van de 16 organisaties een NPO aanvraag gedaan. Dit komt neer op 63 %. Veel van die aanvragen zijn samen met het onderwijs aangevraagd. Tot slot hebben alle 5 locaties voor voortgezet onderwijs gebruik gemaakt van de regeling.

Maatregelen

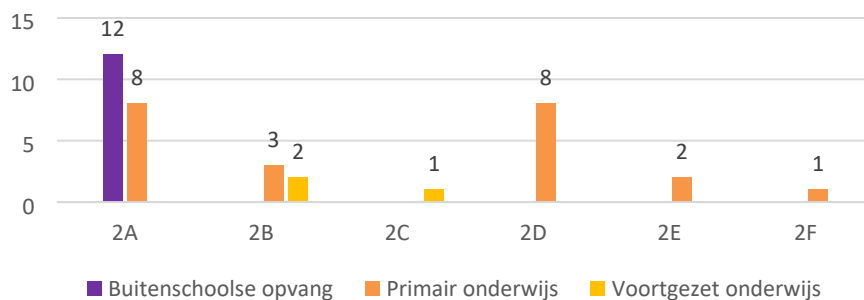
Van de 64 NPO aanvragen waren er 14 gericht op maatregel 1 'Faciliteren aanbod gericht op bevordering extra lees- en taalontwikkeling', 37 op maatregel 2 'Aanbieden, stimuleren en coördineren boven- en buitenschoolse activiteiten' en 9 op maatregel 3 'Inzetten en uitbreiden laagdrempelige ondersteuning gericht op het welbevinden van jeugdigen'. De laatste maatregel is met name door meerdere scholen gezamenlijk of een koepelorganisatie aangevraagd. In onderstaande grafieken is te zien hoe vaak een bepaalde inzet of activiteit per maatregel is aangevraagd.

Maatregel 1

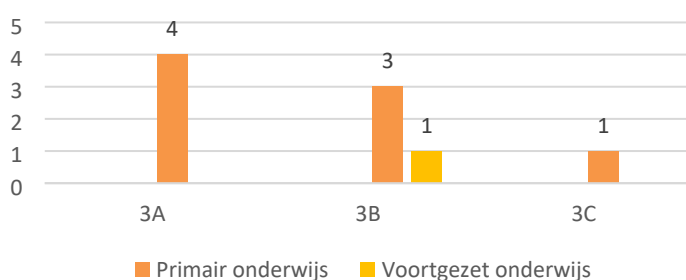
1a = Lees-/taalbevordering
 1b = dBos
 1c = Challenge the future
 1d = Preventieve logopedie
 1e = Begeleiding VVE groep
 1f = Taalontwikkeling thuis

Maatregel 2

2a = BSO activiteiten
2b = NPO verbinders
2c = School in Beweging
2d = Gezonde leefstijl
2e = Kind en voeding
2f = Petje af

Maatregel 3

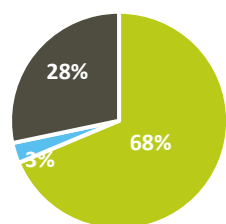
3a = Jeugdondersteuners
3b = Depressiepreventie
3c = Gezinsklas

4. Behaalde resultaten

Algemene resultaten

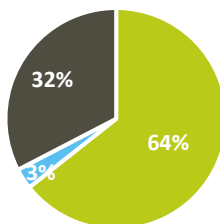
97% van de aanvragers geeft aan dat de inzet, activiteit of het project geheel (68%) of gedeeltelijk (28%) volgens plan is uitgevoerd. 96% van de aanvragers geeft aan dat de doelen geheel (64%) of gedeeltelijk (32%) zijn gehaald. Op de vraag of de inzet, activiteit of project de negatieve gevolgen van corona heeft doen verminderen geeft 92% van de aanvragers aan dat dit deels (66%) of geheel (26%) het geval is.

Uitvoering volgens plan

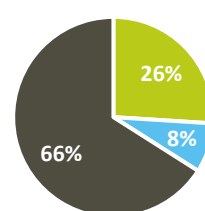
Ja Nee Deels

Beoogde resultaat gehaald

Ja Nee Deels

Verminderen negatieve gevolgen corona

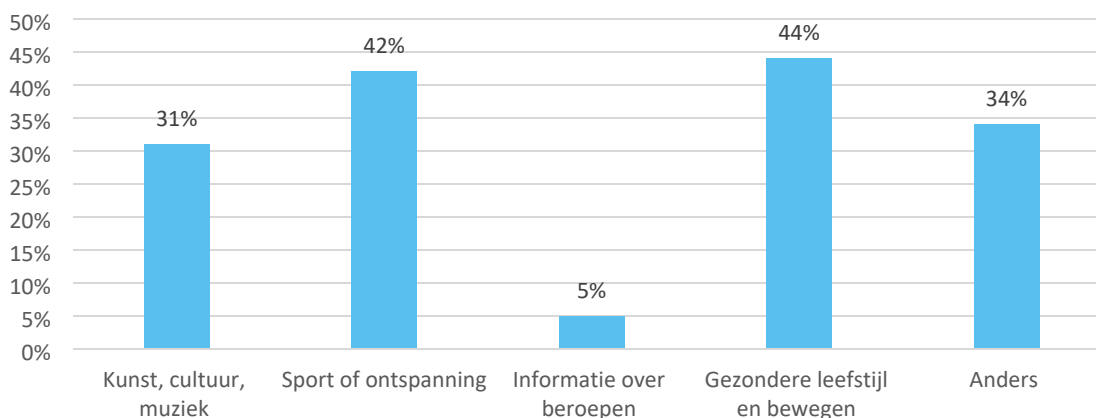
Ja Nee Deels

Er zijn geen hele grote verschillen te zien in de uitkomsten op deze vragen tussen de drie maatregelen. Alle maatregelen hebben dus een bepaalde bijdrage geleverd in het realiseren van de doelen en het verminderen van de negatieve gevolgen van de coronacrisis. Sommige activiteiten lopen nog en zijn nog niet afgerond. In de bijlage is een toelichting op deze vragen opgenomen per sector.

Opbrengst voor de jeugdigen

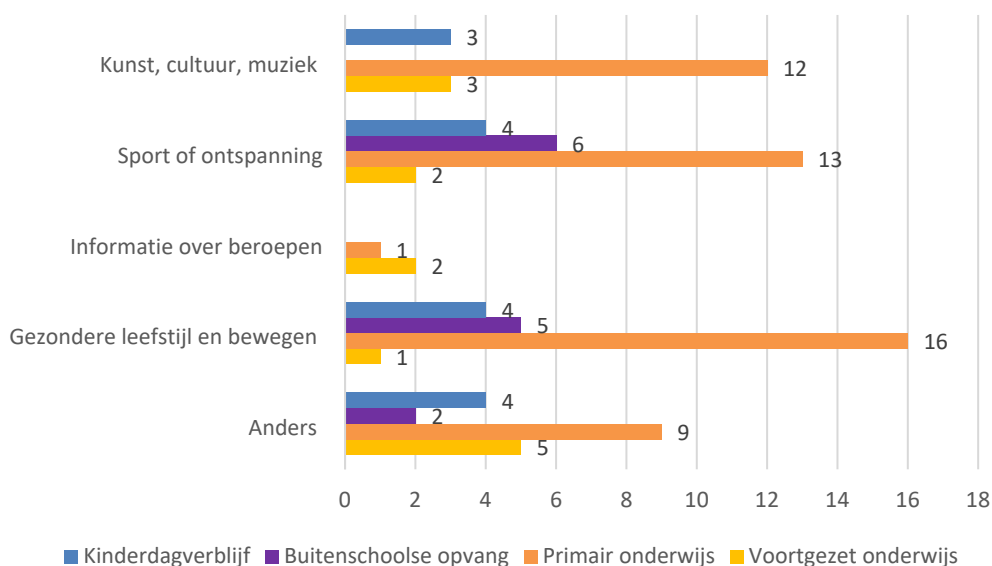
We hebben aan de scholen en opvangorganisaties gevraagd wat de inzet, activiteiten en/of projecten hebben opgeleverd voor de jeugdigen zelf. Wat betreft de bijdrage aan de bredere ontwikkelingen van kinderen en jongeren geeft 44% van de aanvragers voor wie dit van toepassing is (N=59) aan dat het heeft bijgedragen aan een gezondere leefstijl en meer bewegen, 42% aan meer sport en ontspanning, 31% aan meer deelname aan kunst, cultuur en muziek en 5% aan meer informatie over beroepen. 34% geeft aan dat het iets anders heeft opgeleverd namelijk een bijdrage aan de sociaal emotionele ontwikkeling en weerbaarheid, aan burgerschapsvorming, aan een rijkere taalontwikkeling en taalaanbod, de onderlinge ontmoeting, aan het omgaan met tegenslagen, aan zelfinzicht en inzicht in de sociale rol in de gemeenschap, aan diverse facetten van het leven zoals religie, cultuur en duurzaamheid en aan het groeiproces van voedselproducten, gezond eten bereiden en leren waar ons voedsel vandaan komt.

Bijdrage aan brede ontwikkeling

In onderstaande grafiek is in aantallen een uitsplitsing gemaakt per type onderwijs of opvangorganisatie.

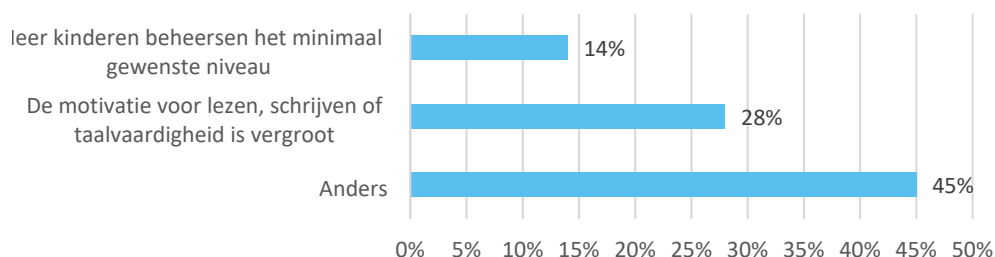
Bijdrage aan brede ontwikkeling in aantallen

Wat betreft de bijdrage aan de lees- en taalbevordering geeft 28% van de aanvragers voor wie dit van toepassing is (N=29) aan dat het heeft bijgedragen aan het vergroten van de motivatie voor lezen, schrijven of taalvaardigheid. 14% geeft aan dat meer kinderen het minimaal gewenste niveau beheersen dankzij de NPO inzet. 45% geeft aan dat het iets anders heeft opgeleverd namelijk aan de taalontwikkeling, het betekenisvol begrijpend lezen, preventieve taalbevordering, meer

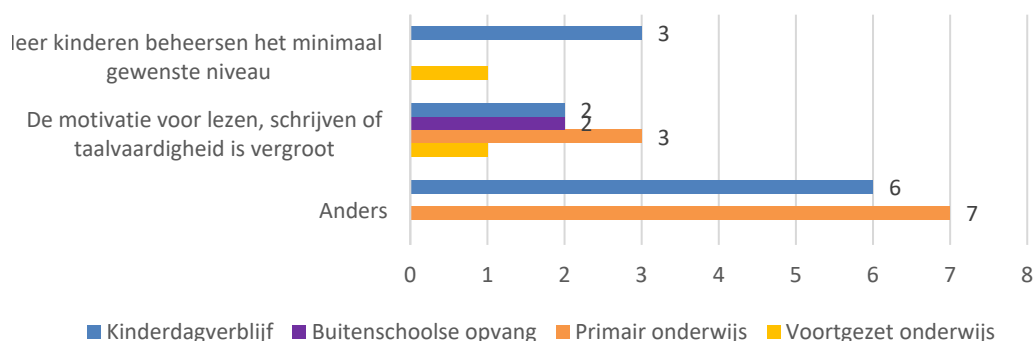
aanraking met Nederlandse taal door anderstaligen, de taal leren door middel van zingen en meer samenwerking in leesbevordering met ouders en bibliotheken.

Bijdrage aan lees- en taalbevordering

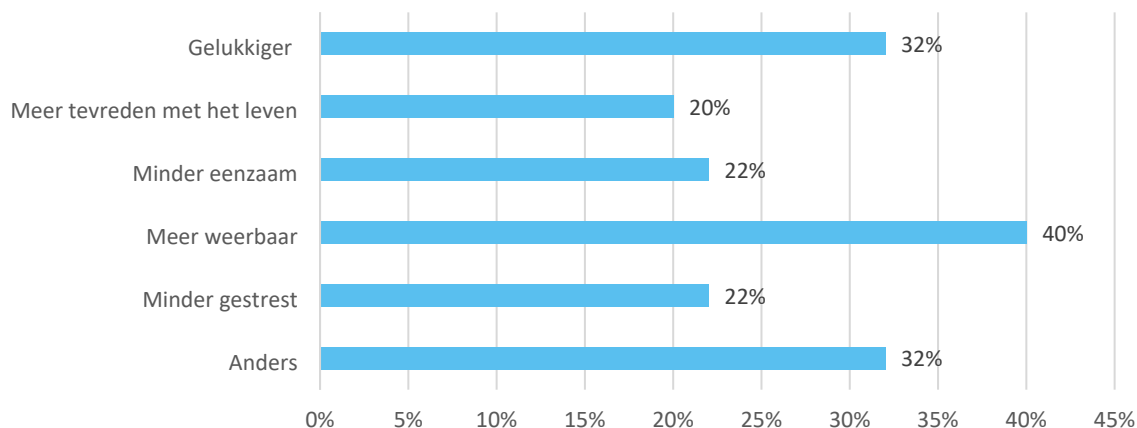
In onderstaande grafiek is in aantallen een uitsplitsing gemaakt per type onderwijs of opvangorganisatie.

Bijdrage aan lees- en taalbevordering in aantallen

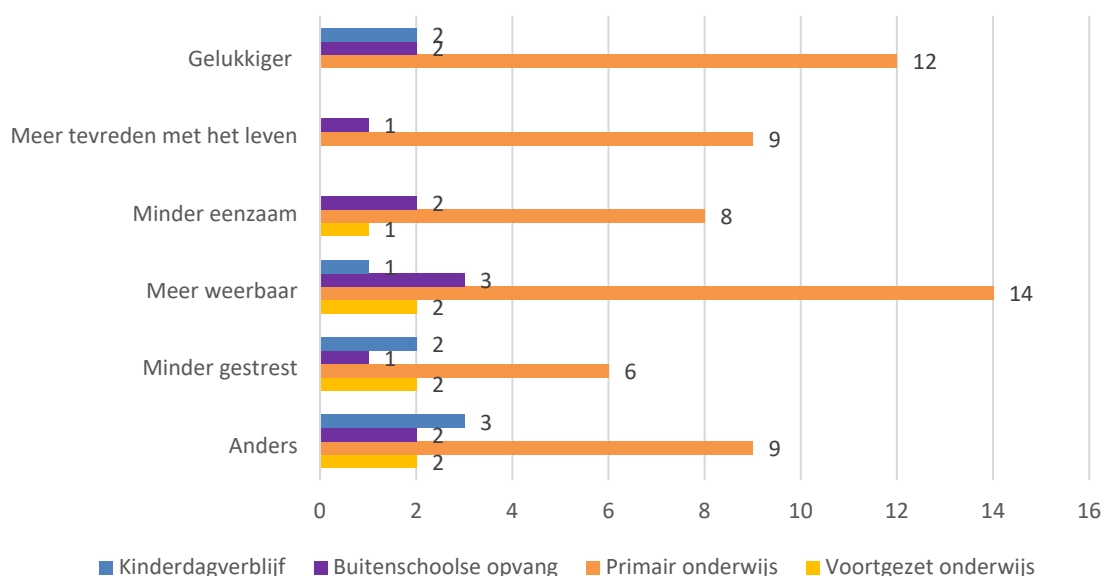
Tevens is gevraagd of de NPO inzet ook bijgedragen heeft aan het welbevinden van kinderen. Hierop geeft 40% van de aanvragers voor wie dit van toepassing is (N=50) aan dat de kinderen meer weerbaar zijn geworden, 32% dat ze gelukkiger zijn, 22% dat ze minder gestrest en minder eenzaam zijn en 20% dat ze meer tevreden zijn met het leven. Bijna een derde (32%) geeft aan dat het iets anders heeft opgeleverd namelijk dat ze zich gewaardeerd voelen door anderen, dat ze meer plezier hebben en zich beter kunnen vermaken, dat ze beter om kunnen gaan met emoties, meer zelfvertrouwen hebben en beter zijn geworden in de sociale omgang, meer contact hebben met leeftijdsgenoten na schooltijd en dat ze geïnspireerd zijn geraakt om een mogelijke hobby of talent te vinden.

Bijdrage aan welbevinden

In onderstaande grafiek is in aantallen een uitsplitsing gemaakt per type onderwijs of opvangorganisatie.

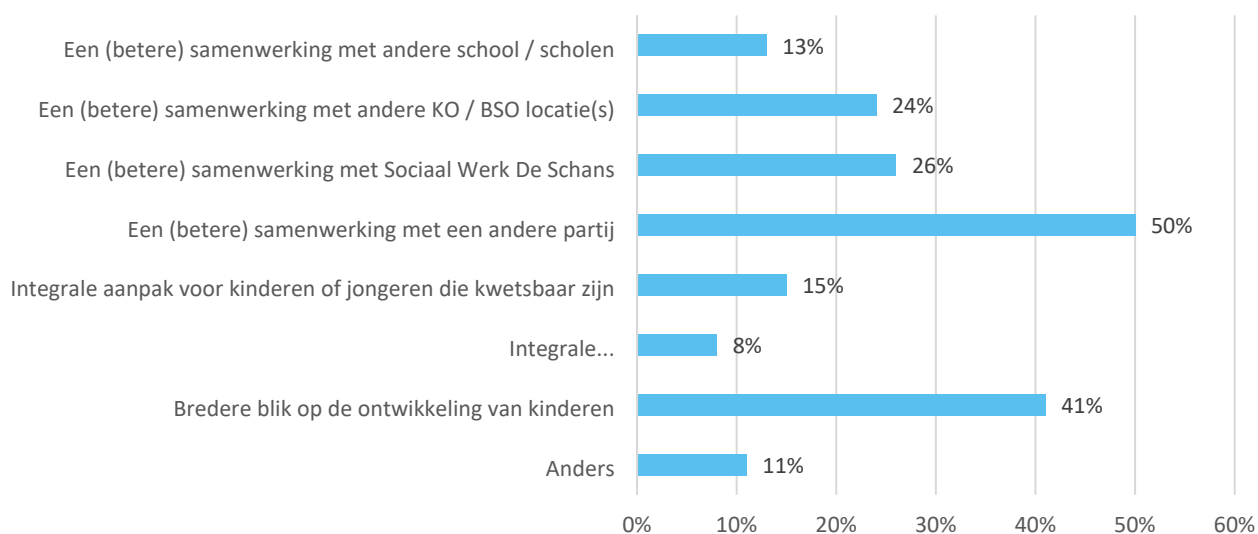
Bijdrage aan welbevinden in aantallen

Overige resultaten (bijvangst)

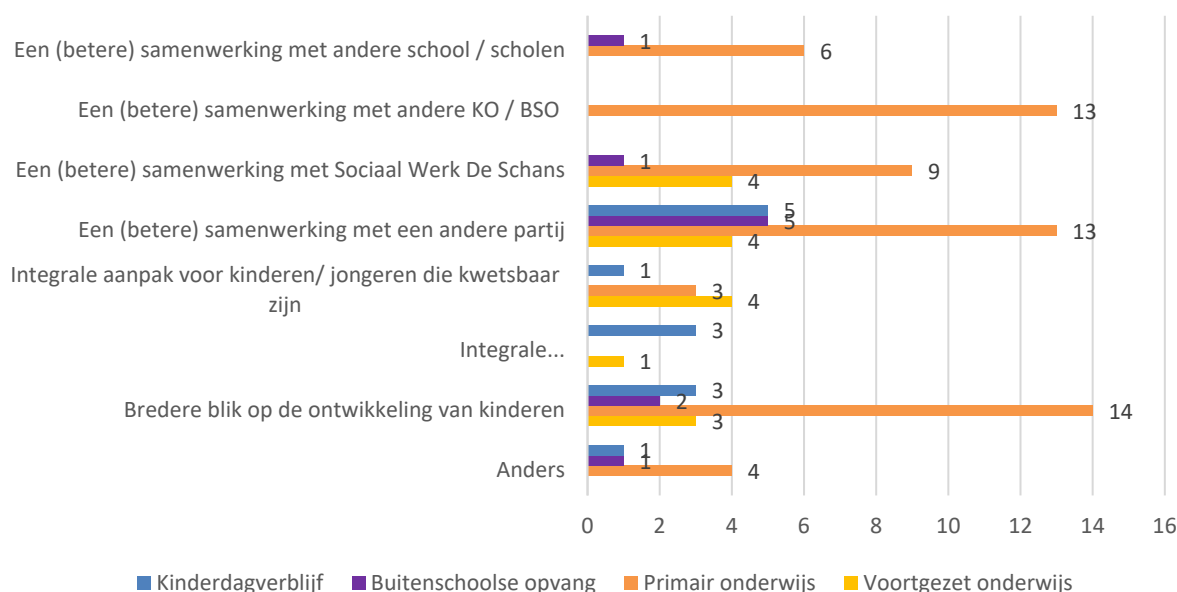
Op de vraag of de NPO inzet de school of opvangorganisatie ook nog iets anders heeft opgeleverd, geeft de helft (50%) van de aanvragers voor wie dit van toepassing is (N=54) aan, een betere samenwerking te hebben ondervonden met een andere partij. 41% heeft een bredere blik gekregen op de ontwikkeling van kinderen. Ruim een kwart (26%) heeft een betere samenwerking met Sociaal Werk De Schans ervaren en 24% met een andere kinder-of buitenschoolse opvang. Voor 15% heeft het een integrale aanpak voor kinderen met ontwikkelingsachterstanden opgeleverd en 13% ervaart een betere samenwerking met een andere school. 11% geeft aan dat het iets anders heeft opgeleverd namelijk beter contact en samenwerking met ouders van leerlingen, ontwikkeling van medewerkers en betrokkenheid van de buurt.

Overige bijdragen

In onderstaande grafiek is in aantallen een uitsplitsing gemaakt per type onderwijs of opvangorganisatie.

Overige bijdragen

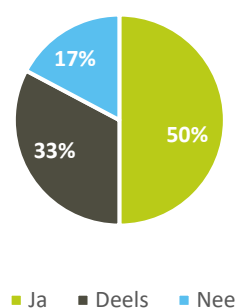

Borging

Een belangrijk criterium voor het verstrekken van de NPO middelen is de borging. We hebben de intentie om de NPO middelen zo duurzaam mogelijk in te zetten. Dat wil zeggen dat we aan het onderwijs en de opvangorganisaties gevraagd hebben om na te denken hoe de inzet na de projectfase opgenomen kan worden in het reguliere aanbod. De helft van de aanvragers geeft aan dat die borging is gelukt. Een derde geeft aan dat dit deels is gelukt en bij 17% is dat niet gelukt.

Op de vraag op welke manier die borging plaatsvindt geven de aanvragers aan dat ze de activiteiten hebben geïntegreerd in hun aanbod of als extra vast onderdeel in het aanbod hebben opgenomen en dat ze de korte lijnen en opgezette samenwerking met andere partners blijven voortzetten. Andere aanvragers geven aan eerst hun evaluatie af te wachten en op basis daarvan een beslissing te maken of de activiteiten in het reguliere aanbod worden opgenomen of niet. Sommige projecten lopen nog en zijn nog niet afgerond. Ook de beschikbaarheid van financiën speelt hierbij een rol. Op de VO scholen worden de gatekeeperstrainingen en training suïcidepreventie opnieuw aangeboden en in het protocol meegenomen. In de bijlage is een toelichting op deze vraag opgenomen per sector.

Borging NPO initiatieven

Meerwaarde inzet gemeentelijke NPO middelen

De gemeente heeft NPO middelen van het Rijk ontvangen om aanvullend in te zetten op wat de scholen vanuit hun eigen NPO middelen organiseren. Scholen hebben hun eigen NPO-middelen veelal ingezet voor klassenverkleining en om leerachterstanden en onderwijsvertraging weg te werken. Zo is er door veel scholen ingezet op het taal en rekenonderwijs en het verrijken van het aanbod. Daarnaast is de inzet van middelen gebruikt voor extra formatie in personeel en extra

ondersteuning in de klas. Tot slot zijn de middelen ingezet om activiteiten te organiseren voor het welbevinden van de leerlingen en de sociale cohesie in de klassen te stimuleren.

Kinderdagverblijven en buitenschoolse opvangorganisaties hebben geen eigen NPO middelen ontvangen. Daarom hebben we alleen aan de scholen voor primair en voortgezet onderwijs (N=42) gevraagd of ze vinden dat we in die opzet zijn geslaagd. Bijna driekwart (71%) vindt dat we geheel en 14% dat we daar deels in zijn geslaagd. De overige 15% heeft deze vraag niet beantwoord. Aanvragers geven aan dat ze door de aanvullende NPO middelen vanuit de gemeente hun aanbod hebben kunnen uitbreiden en verrijken. Projecten hebben ze daardoor sneller kunnen implementeren. Met de extra middelen kon vooral worden ingezet op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Dit is als erg positief ervaren. Daarnaast zijn er in het VO meer trainingen gegeven rondom suïcidepreventie. Deze activiteiten dragen bij aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Een aantal kritische opmerkingen zijn dat sommige scholen liever een meer structurele aanpak hadden gezien voor de wat langere termijn. Zo geven een aantal scholen aan dat een betere doorstroming van financiën wenselijk is. Een aantal scholen geeft aan dat het geld veelal versnipperd was en dat projecten eerst moesten worden opgestart en dat er pas later aanvullende financiële middelen beschikbaar waren.

5. Collectieve NPO inzet

Van een aantal partijen hebben we de NPO inzet collectief ingekocht. Hier hebben scholen en opvangorganisaties gebruik van kunnen maken. Hieronder geven we een korte samenvatting van de opbrengst van deze collectieve inzet.

Sociaal Werk De Schans

Aan Sociaal Werk De Schans hebben we gevraagd om de, in maatregel drie genoemde 'collectieve inzet jeugdondersteuners op primair en voortgezet onderwijs' in te vullen en de, in maatregel twee genoemde rol van 'NPO-verbinder'. In 2022 en 2023 zijn er in totaal 16 aanvragen van scholen geweest voor de inzet van een jeugdondersteuner van Sociaal Werk De Schans en 20 voor een NPO verbinder. De jeugdondersteuning bestond voornamelijk uit het geven van weerbaarheids-trainingen, waarbij leerkrachten ook hebben meegedaan om uiteindelijk zelf deze training te kunnen geven. Daarnaast is met name op de VO scholen het aantal uren schoolmaatschappelijk werk uitgebreid en is er ingezet op pauzerondes van een buurtwerker. De NPO verbinder verbindt op lokaal niveau de naschoolse sport- en cultuurinitiatieven rondom één of meerdere scholen of opvangorganisaties in samenwerking met of geïntegreerd in de functie van cultuur- en beweegcoach van Sociaal Werk De Schans. Door middel van de NPO aanvragen zijn er kortere lijnen ontstaan tussen De Schans, de scholen en overige ketenpartners. Hierdoor zijn verschillende signalen sneller opgemerkt en opgepakt.

De Gezinsklas

De Gezinsklas is voor kinderen die door hun gedrag hun eigen leerproces of dat van andere kinderen verstoren. Kinderen tot en met groep 8 werken samen met één of meerdere gezinsleden en een leerkracht tijdens reguliere schooltijden aan doelen voor in de klas. De Gezinsklas onderzoekt voor iedere deelnemer wat hij kan bijdragen aan het verbeteren van het functioneren van de kinderen in de klas. Deze inzet werd uitgevoerd door therapeuten van Madelies. De Gezinsklas is door de overkoepelende organisatie Quadraten aangevraagd en van de aangesloten scholen voor primair onderwijs hebben er 5 scholen met één of meerdere groepen aan deelgenomen. Uit de evaluatie blijkt dat de algemene ervaring is dat veel leerlingen vooruitgang laten zien in gedrag. Scholen ervaren het als prettig dat ze meer zicht krijgen op de achtergrond van kinderen zodat ze beter aan kunnen sluiten. De relatie tussen ouders en school verbetert en tussen ouders en kind lijkt de relatie ook te verbeteren. Bij de kinderen waar minder vooruitgang te zien is, is duidelijk geworden wat kan gaan helpen. De sfeer in de groepen is open en prettig.

Petje Af

Petje af is een organisatie die gelijke kansen wil voor ieder kind in Nederland om zich te ontwikkelen. Ze zijn gericht op kinderen van 9 tot 14 jaar die een extra steuntje in de rug goed kunnen gebruiken, zodat zij ook kunnen profiteren van wat de wereld hen te bieden heeft. Met een praktijkgericht programma verkrijgen kinderen inzicht in hun drijfveren, interesses, talenten en mogelijkheden. De activiteiten dragen bij aan het beantwoorden van vragen als waar ben ik goed in (kwaliteiten), wat vind ik interessant (drijfveren), wat is er te doen (exploratie), hoe kom ik daar (loopbaansturing) en wie helpt mij daarbij (netwerk). Er zijn in 2022 en 2023 vier groepen geweest waar zo'n 65 kinderen aan hebben deelgenomen. Ouder- en gezinsbetrokkenheid is een belangrijk uitgangspunt bij Petje Af, dus daarnaast zijn veel ouders, broertjes en zusjes bereikt.

Preventieve logopedie

Vanuit de preventieve logopedie van de GGD is er bij 7 peuteropvang locaties extra voorlichting gegeven aan pedagogisch medewerkers en voorlichting gegeven bij ouderavonden. Hierdoor hebben de pedagogisch medewerkers meer handvaten om achterstanden bij peuters te signaleren en tijdig door te verwijzen naar de preventieve logopedie. De lijnen zijn hierdoor korter geworden. Ouders hebben tips en trucs van preventieve logopedie gekregen om de taal bij hun kinderen te stimuleren.

VoorleesExpress Humanitas Westerkwartier

Met de NPO middelen is er extra ingezet op de coördinatie van VoorleesExpress door Humanitas. Hiermee zijn meer vrijwilligers geworven en ingezet bij de onderwijs en opvang locaties die gezinnen in beeld hadden. In samenwerking met de bibliotheek en scholen wordt lezen in de thuissituatie gestimuleerd. Dit is onderdeel van de aanpak om laaggeletterdheid tegen te gaan. Plezier in lezen en ouders ondersteunen om de taalontwikkeling van kinderen en de relatie tussen opvoeders en school worden actief gestimuleerd. Het effect van de extra inzet is dat er meer kinderen plezier krijgen plezier in taal en lezen, de betrokkenheid van ouders is vergroot evenals de relatie met scholen. Er wordt een positieve bijdrage geleverd aan het voorkomen van 'laaggeletterdheid'

Route Rubicon

Route Rubicon is een kleinschalig opleidingstraject voor jongeren bij wie, om allerlei redenen, de reguliere schoolse omgeving niet goed past. Corona was bij deze jongeren een trigger om verder in de problemen te raken. Met het volgen van Route Rubicon krijgen deze jongeren alsnog de kans om een startkwalificatie te halen met een mbo-diploma, niveau 2. Na het halen van het diploma, stromen bijna alle jongeren door naar een vervolgopleiding of werk. Route Rubicon bestaat voor de helft uit theorielessen en voor de andere helft uit praktijkstages. Tijdens de opleiding is veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling door de inzet van een daartoe opgeleide docent. In een veilige omgeving, dichtbij de woonplaats van de jongeren, kunnen de lessen worden gevolgd. Met de inzet van NPO middelen hebben we nog meer jongeren kunnen laten deelnemen aan Route Rubicon. Sinds de start van Route Rubicon in Westerkwartier in het voorjaar van 2021, hebben 30 jongeren deelgenomen aan dit traject of nemen nog deel. In september 2023 is de laatste groep gestart met 10 jongeren. Met de extra NPO middelen hebben we in 2023 nog een tweede groep kunnen laten starten. De extra middelen zijn nodig omdat de onderwijsmiddelen ontoereikend zijn om een klas van 10 leerlingen te laten draaien. Daarnaast moet de gemeente zelf zorgdragen voor de financiering van de locatie omdat de lessen buiten de reguliere schoolgebouwen plaatsvinden.

De Bibliotheek op School

Het programma de Bibliotheek op School (dBos) is een leesbevorderingsprogramma voor het primair en voortgezet onderwijs. Het biedt scholen ondersteuning bij het bevorderen van lezen en zorgt voor een aantrekkelijk leesaanbod. Vanuit de NPO-middelen hebben we voor het jaar 2023 een subsidie kunnen verstrekken waardoor 325 leerlingen aan het programma konden deelnemen.

Daarnaast is er subsidie verstrekt voor een school die daarmee een aangepaste vorm van de dBos kon realiseren. Hierdoor kunnen 287 leerlingen gebruik maken van de schoolbieb.

Tijd voor Toekomst

Met het programma Kickstart werken we aan de ambitie om kansengelijkheid van kinderen en jongeren in Westerkwartier te vergroten. Een van de programmalijnen binnen Kickstart is Kickstart op School ofwel Tijd voor Toekomst. Doelstelling was om op 11 scholen leerlingen een verrijking van de schooldag te bieden. Door inzet van NPO-geld hebben we dit aantal met 2 (met elkaar samenwerkende) scholen kunnen uitbreiden. Gewerkt wordt met thema's als Kunst & Cultuur, en Sport & Bewegen.

Boekstart

BoekStart in de kinderopvang is een leesbevorderingsprogramma voor de kinderopvang. Hiermee laten we kinderen van 0-4 jaar, hun ouders en pedagogisch medewerkers intensief met boeken en lezen in aanraking komen via de kinderopvang. De bibliotheek ondersteunt met een aantrekkelijke (voor)leesplek in de kinderopvang, met een collectie geschikte boekjes, deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers, betrekken van ouders, een voorleesplan en samenwerking in een leesbevorderingsnetwerk. Met inzet van NPO middelen hebben we weer twee jaar kunnen investeren in dit programma.

6. Financieel overzicht

In totaal was er € 946.548 beschikbaar vanuit het Rijk. We zijn er in geslaagd om de NPO middelen ruim binnen de daarvoor beschikbare tijd zinvol en binnen de kaders te besteden. In de kaders die we bij aanvang hebben opgesteld hadden we vaste bedragen gekoppeld aan elke maatregel. Maar na de eerste ronde hebben we het plafond per maatregel losgelaten om meer aan te kunnen sluiten bij de behoeften van de scholen en opvangorganisaties. Hieronder is op hoofdlijnen te zien waaraan het bedrag is besteed.

Aan	Bedrag
Individuele scholen en opvangorganisaties (totaal)	€ 180.918
Collectieve inzet door:	
- Jeugdondersteuners en NPO-verbinders	€ 411.000
- Gezinsklas	€ 48.265
- Voorleesexpres	€ 33.000
- Petje Af	€ 43.600
- Preventieve logopedie	€ 5.978
- dBos	€ 44.137
- Route Rubicon	€ 40.000
- Boekstart	€ 101.771
- Tijd voor Toekomst	€ 37.030
Totaal	€ 945.699

7. Conclusies

We kunnen concluderen dat we er als gemeente goed in geslaagd zijn om de NPO middelen van het Rijk aanvullend in te zetten op wat de scholen vanuit hun eigen NPO middelen organiseren. Samenvattend kunnen we ook concluderen dat de aanvullende NPO middelen goed besteed zijn en bijgedragen hebben aan de doelen die we vooraf hebben gesteld. Zo hebben ze bijgedragen aan:

- lees- en taalbevordering, zoals het vergroten van de motivatie voor lezen, schrijven of taalvaardigheid en een betere beheersing van het minimaal gewenste niveau;
- een bredere ontwikkeling van kinderen en jongeren, zoals een gezondere leefstijl en meer bewegen, meer sport en ontspanning en meer deelname aan kunst, cultuur en muziek;

- welzijnsbevordering van kinderen en jongeren, zoals weerbaarder, gelukkiger, minder gestrest, minder eenzaam en meer tevreden met het leven.
- een betere samenwerking met een andere partij, zoals andere scholen, kinder- of buitenschoolse opvangorganisaties en Sociaal Werk De Schans;
- een bredere blik op de ontwikkeling van kinderen en een meer integrale aanpak voor kinderen met ontwikkelingsachterstanden.

Verder zijn de meeste aanvragers er in geslaagd de middelen duurzaam in te zetten, waardoor initiatieven ook na de NPO periode (deels) voortgezet zullen worden.

Bijlage 1 – Toelichting per sector

Kinderdagverblijf (N=12)

Type activiteiten per maatregel:

Maatregel	Activiteiten
1A - Materialen, leensysteem opzetten en/ of activiteiten organiseren met bibliotheken	Beschikbaar stellen materialen, inzet bibliotheek (bv. leensysteem opzetten en activiteiten organiseren) (N=3)
1D - Preventieve logopedie	Voorlichting preventieve logopedie (N=1), koken met kinderen (N=1), extra inzet logopedie peutergroep (N=1)
1E - Extra begeleiding op de VVE groep	Beweging (peuterdans, peutergym) (N=2), extra begeleiding (N=1)
1F - Taalontwikkeling in de thuissituatie	Beweeglessen voor peuters en kleuters (N=1)
2A - BSO activiteiten voor alle kinderen	Muziek (N=1), Sport & natuur (N=1)

Verminderen gevolgen corona:

Door de maatregelen hebben de organisaties meer variatie in hun aanbod kunnen aanbrengen wat een positief effect heeft gehad op de ontwikkeling van de kinderen. Zowel pedagogische medewerkers als ouders zien dit. De activiteiten hebben volgens de organisaties bijgedragen aan de cognitieve, motorische, sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen. Op deze manier hebben de activiteiten geholpen om de achterstanden door corona te verminderen.

Van de organisaties die aan hebben gegeven dat de activiteiten hebben geholpen met het verminderen van de negatieve effecten van corona hebben twee organisaties de activiteiten volgens plan uitgevoerd. Een van de organisaties heeft boeken aangeschaft en geeft aan graag ook meertalige boeken te willen aanschaffen (aanvullende subsidie). Een andere organisatie geeft aan de subsidie te hebben ingezet voor de inhuur van een extra pedagogische medewerkers voor de peutergym. Pedagogische medewerkers en ouders zijn zeer positief over de peutergym. Zo wordt er benoemd dat er zichtbaar vooruitgang is te zien bij de kinderen.

Organisaties die van mening zijn dat hun activiteiten deels hebben geholpen om opgelopen achterstanden te verminderen geven aan dat de activiteiten volgens plan zijn uitgevoerd. Vier van de vijf organisaties geven aan dat het beoogde resultaat daadwerkelijk is behaald. Zo is er bijvoorbeeld ingezet op het verrijken van het taalaanbod en het uitwisselen van materialen. Eén organisatie geeft aan dat de resultaten voor een deel zijn behaald. De organisatie wil de activiteiten gericht op logopedie meer vormgeven doormiddel van extra inzet van personeel.

Van de organisaties die hebben aangegeven geen effect te zien op het verminderen van achterstanden als gevolg van corona heeft één organisatie de activiteiten volgens plan uitgevoerd en is het beoogde resultaat behaald. De andere organisatie geeft aan dat het traject nog loopt en dat daarom nog niet kan worden gezegd of de activiteiten volgens plan zijn uitgevoerd en de beoogde resultaten zijn behaald.

Borging:

Het merendeel van de organisaties heeft de activiteiten geïntegreerd in hun aanbod zoals koken, muziek en dans. Daarnaast wordt gekeken naar het maken van afspraken met basisscholen voor het uitlenen van materialen. Ook zijn organisaties van plan om opgezette samenwerkingen zoals met de bibliotheek en de korte lijnen met het consultatiebureau te onderhouden. Andere organisaties zijn aan het kijken of ze de activiteiten binnen het reguliere aanbod kunnen voortzetten.

Buitenschoolse opvang (N=10)

Maatregel	Activiteiten
2A - BSO activiteiten voor alle kinderen	Bewegen (o.a. kleuterdansen, Kraf Maga, Judolessen, bootcamp) (N= 5) Muziek (rap-song maken en opnemen) (N=1) Koken/ tuin (gezonde leefstijl) (N=2) Subsidie kwetsbare kinderen (N=1) Overig (N=1)

De organisaties geven aan dat de activiteiten volgens plan zijn uitgevoerd en dat de resultaten zijn behaald. De maatregelen zijn vooral ingezet voor extra personeel en materialen waarmee het aanbod is verrijkt. Dit aanbod heeft een positief effect op de kinderen. Zo is er meer ruimte voor beweging en muziek maken, leren kinderen over een gezonde leefstijl door kooklessen en krijgen ze meer zelfvertrouwen door de judo en Kraft Maga lessen. Bij veel activiteiten wordt samengewerkt wat een positief effect heeft op de groep. Enkel één organisatie geeft aan dat de plannen nog niet volledig zijn uitgevoerd. De medewerkers zijn al opgeleid en er zijn contacten met de scholen. Hier is echter nog niks uit voortgekomen.

Borging:

Veel organisaties geven aan eerst hun evaluatie af te wachten en op basis daarvan een beslissing te maken of de activiteiten in het reguliere aanbod worden opgenomen. Een van de organisaties heeft de kook en baklessen structureel opgenomen in het reguliere aanbod omdat dit een succes was. Een andere organisatie is bezig met het maken van afspraken met een basisschool voor het uitlenen van materialen.

Primair onderwijs (N=36)

Waarvan vier organisaties niet hebben aangegeven onder welke maatregel de activiteit valt

Maatregel	Activiteiten
1B - De Bibliotheek op school (dBos)	De bibliotheek op school (N=1)
1F - Taalontwikkeling in de thuissituatie	Niet van de grond gekomen (N=1)
2A - BSO activiteiten voor alle kinderen	Naschools aanbod (o.a. talenten/ hobby, gebruik maken van speelomgeving na schooltijd) (N=6) Verbinders die initiatieven rondom scholen verbinden (N=1) Cursus en begeleiding (N=1)
2B - NPO-verbinders via SW De Schans	Talentontwikkeling (N=1), weerbaarheidstraining (N=1), inzet verbinder (N=1)

2D - Aanschaf van kook- en/of tuinmaterialen gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl	Moestuin (N=2) Gezonde voeding/ koken (N=2) Materialen (N=1) Bevordering gezonde leefstijl (N=2) Overig (N=1)
2E - Deelname aan Stichting Kind en Voeding	Gastlessen gezonde voeding (N=2)
2F - Petje Af	Petje Af (N=1)
3A - Collectieve inzet jeugdondersteuners via SW De Schans	Weerbaarheidstraining (N=2), sociale vaardigheden/ bikkelttraining (N=1), extra ondersteuning (N=1)
3B - Collectieve inzet laagdrempelige ondersteuning elders	Sociaal-emotionele ontwikkeling (N=1), weerbaarheidstraining/groepsvorming (N=1), doorontwikkeling talentuur (N=1)
3C - Deelname Gezinsklas	Gezinsklas (N=1)
Geen maatregel aangegeven	Daily Mile (N=1), Dramalessen (N=1), Plus programma (N=1), extra ondersteuning leerlingen (N=1)

Scholen geven aan dat de activiteiten vooral hebben bijgedragen aan het sociaal welbevinden en de sociale vaardigheden van de kinderen (sociaal-emotionele ontwikkeling). Door fysiek bezig te zijn met activiteiten als kooklessen, theater, muziek en sport wordt ingezet om het sociaal welbevinden van de leerlingen te verbeteren. Daarnaast werken leerlingen samen binnen de activiteiten en leren ze weer hoe ze in een groepsetting met elkaar omgaan. Door het contact met andere leerlingen worden leerlingen weer bewust van de gedragsregels en sociale normen die bij deze sociale interactie komen kijken. Het gevoel van saamhorigheid leeft meer.

Het merendeel van de scholen geeft aan dat de activiteiten deels een effect hebben op het verminderen van negatieve gevolgen van Corona. De helft van deze groep geeft aan dat de resultaten zijn behaald en de andere helft geeft aan dat de beoogde resultaten voor een deel zijn behaald. Veel projecten lopen nog op het moment van het invullen van de vragenlijst. Ook geven scholen aan dat de activiteiten en projecten ook een investering van de ouders vragen met name bij activiteiten gericht op taalontwikkeling. De scholen benoemen dat de lange termijneffecten van de activiteiten en projecten nog niet zichtbaar zijn. Corona heeft een negatief effect gehad op de onderwijstijd en de omgang met leerlingen onder elkaar. Volgens sommigen is het moeilijk om deze achterstand in te halen. Wel zien scholen al positieve effecten op het sociaal welbevinden van de kinderen. Zo krijgen kinderen de kans om te onderzoeken, fysiek bezig te zijn en worden ze meer geïnspireerd door de activiteiten.

Borging:

Een groot aantal scholen heeft activiteiten als kooklessen, theaterlessen, sportworkshops/clinics, moestuinen en trainingen als Petje af, Gezinsklas en de Bikkelttraining als vast onderdeel opgenomen in het curriculum. Andere scholen zijn nog aan het kijken hoe ze de activiteiten op een duurzame manier weg kunnen zetten. Financiën spelen hierbij een rol. Dit is deels afhankelijk van de looptijd van projecten omdat een aantal projecten nog loopt en van de evaluaties die nog moeten volgen.

Voortgezet onderwijs (N=6)

Maatregel	Activiteiten
1B - De Bibliotheek op school (dBos).	De bibliotheek op school inzetten op meerdere scholen (1)
1C - Challenge the future	NPO verbinders op lokaal niveau initiatieven meerdere scholen verbinden (1)
2B - NPO-verbinders via SW De Schans	NPO-verbinders (1), gatekeeperstraining samenwerking met de Schans (1)
2C - School in Beweging	Bounce training (1)
3B - Collectieve inzet laagdrempelige ondersteuning elders	Theaterstuk Laat het Licht Aan voor leerlingen en training docenten (sociaal domein en politie) (1)

Organisaties geven aan dat het grotendeels is gelukt om met de maatregelen de negatieve gevolgen van corona te verminderen. De activiteiten hebben vooral bijgedragen aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Bijvoorbeeld door de samenwerking met de bibliotheek wordt het leesplezier gestimuleerd wat een positief effect heeft op de woordenschat van leerlingen. Daarnaast hebben de gate-keeperstrainingen en het theaterstuk 'Laat het Licht Aan' ervoor gezorgd dat docenten beter in staat zijn om depressies en suïcidale gedachten te signaleren. Ook weten docenten beter waar ze met deze signalen naartoe kunnen.

Borging:

Het merendeel van de scholen heeft de activiteiten opgenomen in het vaste curriculum bv. cultuureducatie en de Bounce training. Daarnaast worden de gatekeeperstrainingen en training suïcidepreventie opnieuw aangeboden en in het protocol meegenomen.